

Ryszard Winiarski | Event – Information – Image
Collateral Event of the 57th International Art Exhibition
La Biennale di Venezia
13th May – 26th November 2017

Wydarzenie towarzyszące 57 Międzynarodowej Wystawie Sztuki
La Biennale di Venezia

13 maja – 26 listopada 2017

Palazzo Bollani
Castello 3647, Venice

Organizator:
Fundacja Rodziny Staraków
Spectra Art Space
www.starakfoundation.org
www.venice2017winiarski.pl
kuratorka: Ania Muszyńska

Wystawa prac Ryszarda Winiarskiego przywołuje twórczość jednej z najciekawszych osobowości polskiej sztuki drugiej połowy XX wieku. Artysty, inżyniera, malarza, scenografa, pedagoga, prekursora sztuki konceptualnej i czołowego przedstawiciela indeterminizmu. W swojej pracy dyplomowej z 1966 roku, zatytułowanej „Zdarzenie- Informacja-Obraz” zdefiniował dojrzałą i nowatorską koncepcję dzieła sztuki, opartego o próbę przeniesienia zagadnień matematyki, statystyki, informatyki, czy teorii gier na płótno. Mistrzowska, intelektualna rozgrywka zapisywana w kwadratowych „Obszarach” budowanych z czarno-białych modułów, pozwoliła artyście na różnicowanie efektów i technik. Tworzył zarówno obiekty reliefowe, kinetyczne, przestrzenne, jak i interaktywne plansze do gry, zaskakując widzów zaproszeniem do współuczestnictwa.

„Przystępując do budowania obrazu czy obiektu (nazywam je zresztą częściami obszarami, gdyż nie jestem pewny czy nazwa „obraz” odpowiada ich charakterowi) ustalam przede wszystkim reguły postępowania, reguły gry, a potem zapraszam przypadek do udziału w realizacji. Źródłem losu może być moneta, kostka do gry, ruletka, tablica liczb przypadkowych czy wreszcie odpowiednio zaprogramowany komputer. Na powierzchni czy w przestrzeni odbywa się specyficzna rozgrywka poddana prawom logiki przypadku. Wraz z

przybywaniem programów reguły gry komplikują się, zmienna losowa staje wobec coraz nowych zadań i tak obszary od najprostszych przechodzą do coraz bardziej złożonych.”
Ryszard Winiarski, 1975

Wystawa ukazuje imponujące spektrum wizualnych efektów poszukiwań artysty. Od „Prób wizualnej prezentacji rozkładów statycznych” i „Penetracji przestrzeni realnej i iluzorycznej”, poprzez konstruowane za pomocą luster „Obszary” z wykorzystaniem trzeciego wymiaru, po nieregularne „Zbiory” i losowe „Zdarzenia”. Wystawę uzupełnia „Salon Gier” z zestawem gier planszowych z 1976 roku, w którym proponujemy za Winiarskim aktywne uczestnictwo w procesie tworzenia obiektów wizualnych.

Idea wybrana i stosowana przez Ryszarda Winiarskiego rozwinęła się w program o niemożliwym do przewidzenia, w czasach jego aktywności, walorze profetycznym. Śmiała wizja zawarcia realnej informacji w obrazie, binarna estetyka oraz wykorzystanie partycypacji, celnie wpisują twórczość Ryszarda Winiarskiego z lat 70-tych w powszechne współcześnie zjawiska, jak rozwój komunikacji wizualnej, dominacja narracji cyfrowych, powszechność współuczestnictwa, popularność QR kodów.

Na wystawie zostaną zaprezentowane dzieła z kolekcji Anny i Jerzego Staraków, Muzeum Sztuki w Łodzi, kolekcji rodziny artysty oraz innych prywatnych kolekcji.

Wystawa Ryszard Winiarski | Event-Information-Image jest otwarta dla publiczności od 13 maja do 26 listopada 2017 roku, w godz. 10.00 – 18.00.

Wstęp wolny.

W poniedziałki zamknięte.

Miejsce: Palazzo Bollani
Castello 3647, Venice

Fundacja Rodziny Staraków

zainauguowała swoją działalność w grudniu 2008 roku. Głównym celem Fundacji jest idea wspierania i promowania młodych, zdolnych ludzi, tworzenia dla nich optymalnych warunków rozwoju oraz pomoc w realizacji ich marzeń i pomysłów na życie. Celem jest także umożliwienie dostępu do najnowszych osiągnięć nauki, techniki, kultury i gospodarki oraz aktywizacja różnych społecznie grup młodzieży, w życiu społecznym i zawodowym. Fundacja to rezultat przemyśleń, obserwacji i dotychczasowej działalności pomysłodawców i założycieli – Anny i Jerzego Staraków.

Spectra Art Space

powstała w 2012 roku, jako miejsce prezentacji i promocji klasyków polskiej sztuki współczesnej. Źródłem i fundamentem dla głównego programu wystawienniczego jest udostępniona szerokiej publiczności prywatna kolekcja Anny i Jerzego Staraków, która stanowi unikatowy przegląd klasyki polskiej sztuki od II połowy XX wieku do czasów obecnych. Spectra Art Space to profesjonalnie przygotowana propozycja kulturalna, wzorowana na sprawdzonych światowych praktykach, która w naturalny sposób uzupełnia działania muzeów i innych publicznych instytucji. Dzięki organizowaniu przez zespół Spectra Art Space ważnych wystaw sztuki współczesnej, wydarzeń kulturalnych spełniają się w

praktyce założenia edukacyjne, integracyjne i promocyjne istotne z punktu widzenia celów powołania Fundacji Rodziny Staraków.

Fundacja Rodziny Staraków

Spectra Art Space

Bobrowiecka 6 | Warszawa

www.starakfoundation.org

info@starakfoundation.org

Kurorka:

Ania Muszyńska

- kurorka Spectra Art Space Fundacji Rodziny Staraków (od 2012), kurorka Starak Collection (od 2009), założycielka Fundacji PSW Promocji Sztuki Współczesnej (od 2005) – prowadzącej działania z zakresu promocji polskich młodych artystów oraz z zakresu edukacji kulturalnej, dyrektorka artystyczna i właścicielka Galerii Program w Warszawie (2002 – 2009), dyrektorka artystyczna i właścicielka Galerii Renes w Poznaniu (1991-2002); kurorka ponad 130 wystaw oraz ponad 30 prezentacji targowych na międzynarodowych targach sztuki współczesnej, organizatorka licznych wydarzeń artystycznych, animatorka kultury, autorka tekstów i publikacji z zakresu sztuki współczesnej, twórczyni projektów z zakresu edukacji kulturalnej, autorka licznych inicjatyw na rzecz wsparcia młodych polskich artystów, ekspert z zakresu budowania kolekcji sztuki, wykładowczyni, twórczyni programów studiów podyplomowych Zarządzanie Kulturą; absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu (1993 - dyplom w zakresie multimediiów promotor prof. Wojciech Bruszewski. Praca teoretyczna w zakresie komunikacji multimedialnej - promotor prof. Jerzy Ludwiński).

Artysta:

Ryszard Winiarski

1936-2006

Artysta, malarz, scenograf, pedagog. Prekursor sztuki konceptualnej oraz czołowy przedstawiciel indeterminizmu w polskiej sztuce.

Urodził się 2 maja 1936 roku we Lwowie, zmarł 14 grudnia 2006 roku w Warszawie.

W latach 1953-1955 studiował na Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej, a następnie w 1955 – 1959 na Wydziale Mechaniki Precyzyjnej Politechniki Warszawskiej, gdzie uzyskał dyplom magistra inżyniera. Od 1955 roku brał udział w zajęciach Zofii Matuszczyk - Cygańskiej w ognisku plastycznym na warszawskim Muranowie. Od 1958 roku uczęszczał jako wolny słuchacz do pracowni Aleksandra Kobzdeja na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, gdzie rozpoczął studia w 1960 roku na Wydziale Malarstwa, pod kierunkiem Stanisława Szczepańskiego, Jana Wodyńskiego i Aleksandra Kobzdeja. Dodatkowo studiował scenografię u Władysława Daszewskiego i typografię u Juliana Pałki. Pod koniec studiów uczestniczył w seminarium prof. Mieczysława Porębskiego, poświęconym związkom nauki i sztuki. W 1966 roku ukończył studia pracą dyplomową

„Zdarzenie-Informacja-Obraz”, która stanowi teoretyczną wykładnię dla serii obrazów nazwanych „Próbnymi wizualnej prezentacji rozkładów statystycznych”. W tym samym roku, *za nowatorską koncepcję teoretyczną, zrealizowaną środkami plastycznymi*, Winiarski otrzymuje główną nagrodę na I Sympozjum Artystów i Naukowców „Sztuka w zmieniającym się świecie” w Puławach.

Od tego momentu Ryszard Winiarski konsekwentnie realizował swój autorski program sztuki, w którym głównym przedmiotem stały się „wybrane problemy matematyczne, statystyka, gry, przypadek i inne obiektywne i logiczne procesy”. Artysta „podjął próbę użycia w twórczości artystycznej nomenklatury i znakowania zaczerpniętego z matematyki, a ściślej mówiąc statystyki i teorii informacji. Jego zdaniem możliwe było budowanie pomostów między życiem, nauką, techniką i sztuką”. Nie tworzy „obrazów”, a „obszary”, które powstają w oparciu o coraz bardziej skomplikowane funkcje zmiennych losowych. Jednocześnie wybrana metoda pozwala artyście na różnicowanie technik. Powstają obiekty trójwymiarowe, reliefowe, kinetyczne, barwne.

W 1971 roku na sympozjum Złotego Grona we Wrocławiu Winiarski po raz pierwszy wykorzystuje w swoich kompozycjach zbiory kwadratowych płytek lustrzanych dla uchwycenia zmienności obrazu i wprowadzenia doń widzów.

W 1972 roku Winiarski zaadoptował jedną z sal Galerii Współczesnej w Warszawie na salon gier, jako imprezę towarzyszącą wystawie. Widzowie włączyli się w zaproponowaną przez artystę „zabawę”. Rezultatem przebiegu gry, zgodnie z wcześniej określonymi regułami były czarno białe lub kolorowe efekty wizualne. Zdarzenie z 1972 roku zapoczątkowało szereg eksperymentów oraz wystaw krajowych i zagranicznych, w których artysta stara się przemienić widza w autentycznego partnera i współtwórcę dzieła sztuki („Plakat autorski” 1972; „5x5”, 1974; „Stroboskop”, 1975; „Liczydła” 1975; „Warsztat” 1976; „Anaglify” 1976; „Gry”, 1976; „Rysunki do kolorowania” 1976). Koncepcja współdziałania z publicznością sprawiła, że od roku 1976 następuje w twórczości Winiarskiego powrót do najprostszycy połączeń programu i przypadku oraz realizacji obrazów z serii „Gry”.

W latach 1976 - 1981 pracował w Instytucie Wychowania Artystycznego UMCS w Lublinie jako wykładowca, od 1979 jako docent. W 1981 roku obejmuje pracownię „Problemy malarstwa w architekturze i w otoczeniu człowieka” na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, gdzie w latach 1985-87 i 1987-90 pełnił również funkcję prorektora. W 1990 roku otrzymał tytuł profesora. Jako profesor gościnny prowadzi w 1983 roku wykłady w HFG w Offenbach.

W 1984 Winiarski formułuje koncepcję „Geometrii w stanie napięcia”, powstaje manifest oraz instalacja (wystawa w Galerii RR w Warszawie) oraz „Drewniany tangram” na wystawie „Nurt intelektualny w sztuce polskiej” (BWA Lublin). W tym samym roku na wystawie Bożeny Kowalskiej „Język geometrii” w warszawskiej Zachęcie prezentuje instalację „Czarny kwadrat czyli fruująca geometria”.

W 1987 roku powstaje pierwsza instalacja z serii „Geometria czyli szansa medytacji”, które budowane są w oparciu o zapalone znicze lub cegły.

Ryszard Winiarski zrealizował ponad pięćdziesiąt projektów scenograficznych dla teatru i telewizji, najwięcej dla Teatru Polskiego w Warszawie.

W 1996 roku Ryszard Winiarski zostaje laureatem Nagrody im. Jana Cybisa. Przyznaniu nagrody towarzyszy duża wystawa retrospektywna w Domu Artysty Plastyka w Warszawie.

W 1999 roku na wystawie „Jeden obraz i wiele dedykacji” Ryszard Winiarski prezentuje jedną swoją pracę oraz 52 obrazy, zadedykowane i podarowane mu na przestrzeni lat przez zaprzyjaźnionych artystów, wśród nich m.in.: Christo&Jeanne-Claude, Sol Le Witt, Dora Maurer, Jacob i Max Bill, Shizuko Yoshikawa, Georg Karl Pfahler, Jan Eric Visser, Zbigniew Gostomski, Tomasz Ciecierski, Tomasz Tatarczyk.

Prace Ryszarda Winiarskiego były prezentowane na ponad 500 wystawach zbiorowych w Polsce i zagranicą, w tym w Kanadzie, Kolumbii, Danii, Anglii, Francji, Niemczech, Portugalii, Grecji, we Włoszech, w Indiach, w Norwegii, Rumunii, Szwajcarii, Szwecji, USA, Wenezueli, Hiszpanii. Do najważniejszych z nich należą: międzynarodowe Biennale w Sao Paulo (1969, 1971), Biennale Konstrukttywizmu w Norymberdze (1969, 1971), Sympozjum w Gorinchem (1974), Historical Aspects of Constructivism, Düsseldorf (1977), "System and Coincidence", Stuttgart (1978), Polish Avant-Garde", Edynburg, Glasgow (1979), "Konstrukcja w procesie", Łódź (1981), "Język geometrii", Warszawa (1984), "Doppelte Identität", Wiesbaden (1991), „Das offene Bildes”, Münster (1992), "Polnische Avantgarde 1930-1990", Berlin (1992), "Reduktivismus", Wiedeń (1992).

Prace Ryszarda Winiarskiego znajdują się w Muzeum Sztuki w Łodzi, Muzeach Narodowych w Warszawie, Wrocławiu, Krakowie i Poznaniu, Narodowej Galerii Sztuki „Zacheta” w Warszawie, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie, w Muzeach Okręgowych w Bydgoszczy i Chełmie, w Muzeum Bochum, w Wilhelm-Hack-Museum Ludwigshafen, National Galerie Berlin West, MOCA Los Angeles, w kolekcji McCeory w Nowym Jorku, w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w New Delhi, Muzeum Soto w Wenezueli i wielu muzealnych i prywatnych kolekcjach.